

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno Christi 1143. Usque Ad Annum 1176

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1762

VD18 90118014

§. 46. Epistolæ Arnulphi Lexoviensis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66377](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66377)

nominatus dicatur, ex quo non sequetur, fuisse electum.

Sæcul. XII.
A.C. 1160.

Merita Alexandri dilaudant, & accusant Octavianum, quod quædam vi adhibita peregrisset. Illis vero, qui Alexandrum damnabant, eo quod nomine ipsius nemo ad Concilium Papiense venisset, causam defensurus, respondent: *In illam regionem ad agendam Pontificis causam missi eramus, cum vero in eo negotio Imperatorem adire voluimus, tuto accedere non licuit. Undique minæ sonabant, undique terrebant mortis pericula. Animus erat, in conspectum Imperatoris procedere, non ut Judicium, nomine Ecclesiæ proferendum, subiremus, sed ut veritas rei, sicut peracta erat, ad Imperatoris aures perveniret. Verum banc licentiam (id Deus, scrutator cordium, scit) obtinere non potuimus.*

§. XLVI.

Epistolæ Arnulphi Lexoviensis.

Arnulphus ex Archidiacono Sagiensi, anno millesimo centesimo quadragesimo primo, Episcopus Lexoviensis, Vir in Regis Angliæ ditionibus inter Præsules nec scientiæ laude nec auctoritate ulli secundus, ubi Alexandrum electum fuisse fama percepit, ad eum epistolam dedit, in qua Papam legitimum salutatur, animum contra Schismaticos

*Mabil. ad
ep. 348.
S. Bern.*

*Arnul.
ep. 19.*

A a 4

addit,

Sæcul. XII.

A. C. 1160.

addit, adducto Innocentii Papæ II. exemplo & subjungit: *Sæpe similia schismata in Ecclesia Romana exorta sunt, quod ex picturis Palatii Lateranensis cognoscimus, ubi Pontifices pro scabello pedum suorum Schismaticos temerarios calcant.* Et infra: *Quamprimum sortem electionis super te cecidisse, & quanta Adversarius tuus contra moliretur, perceptam rem ad Principis nostri notitiam celeriter detuli, ut tibi faventem redderem, & caverem, ne ab adversa parte caperetur. Hæsitavit aliquamdiu Rex; postea autem læto & constanti animo mihi promissit, se nunquam alterum præter te Papam recepturum esse. Haud diu abhinc literas accepit ab Imperatore, rogante, ut te recipere differat, cumque illi Principi arcto amicitiaæ fœdere junctus sit, noluit eum contempsisse videri, & cito peragere, quod, ne faceret, rogabatur. Quare mandata universalia non edidit, sed re vero te legitimum Pontificem professus est; nec a proposito, quidquid statuerit Imperator, Rex noster dimovebitur. Nempe in Anglia adhucdum nesciebant, Imperatorem Fridericum Antipapæ partes fuisse amplexum. Tum Arnulphus sic prosequitur: Curabo diligenter, ne maledicorum sermones se Regis animo insinuent, & efficiam, ut nihil eum ab obedientia tibi promissa abducat. Tu quoque ne tibi*

ipsi desis, in omnes provincias frequenter mandata dirige, ut Fideles tuis imperiis adsuescant.

Sæcul XII.
A.C. 1160.

Alexander Papa accepta hac epistola, *Alex. ep. 2.*
 eaque in conventu omnium Cardinalium recitata, dato ad Arnulphum responso, hortatur, ut Regis Angliæ, Episcoporum, ceterorumque in illa Regione Procerum, favorem sibi jam conciliatum sua industria conservaret, & addit: *Non ignoras, Fridericum Imperatorem in exordiis Regni sui ad opprimendam Ecclesiam Romanam multa tentasse, & quam fastidiose nos ipsos, Legatione Vespuntina fungentes, habuerit.* Deinde Papa ad Concilium Papiense digreditur, & de Antipapa mentionem inferens ait: *Ad notitiam nostram res certa pervenit, quod per aliquot dies a cultu Pontificio abstinerit, præsentem Imperatorem, qui vestes deinde Pontificias ei reddidit, & Papatus Investituram, tradito annulo, exemplo in banc usque diem inaudito, concessit. Tum Episcopis sagacioribus ab illo Conciliabulo clam discedentibus, ceteros ad reverentiam Antipapæ exhibendam vi illata compulit.* His subdit Alexander: *Ut tuo obsequamur consilio, Archiepiscopo Rotomagensi aliisque Normanniæ Episcopis scribimus.* Epistola ista Anagninæ prima Aprilis anno millesimo centesimo sexagesimo data est.

Tom. 10.
Conc.
p. 1397.

ap. Arnul.
20.

Sup.

Aa 5

Ut

Sæcul. XII.
A.C. 1160.

Conciliabuli
Ticinensis
Adjuncta.

*Pontificibus
Romanis.

Ut hisce Alexandri mandatis obtemperaret, Arnulphus ad Episcopos Angliæ epistolam dedit, in qua notat, quantum discrimen inter utrumque Papam & utriusque electionem deprehendatur. Tum adjuncta refert, & de Episcopis, Ticini congregatis, ait: *Quo jure in causa communi auctoritate privata decernere ausi sunt? nobisque legem, quasi inferioribus, imponere, nobis inquam, quos ipsis æquales Deus fecit?* Et post alia: *Benedictus Deus! qui Ecclesiam Gallicanam ut assolet misericordia sua servavit, deditque veritatem semper agnoscendi lumen, & a via Justitiæ non aberrandi. Quemadmodum enim Divina potentia omnes illos dejecit, quos Germanorum furor contra Ecclesiam Romanam excitavit, ita etiam omnibus * illis, quos Francorum Pietas recepit, victoriam dedit. In præsentis quoque Schismate Franci, personarum & electionis adjunctis mature pensatis, unanimi consensu, concedente in ipsorum sententiam Rege, vere Catholico, Alexandrum Papam venerantur ac ejusdem literas & Nuncios reverenter amplectuntur. Tam insigne Elogium Francorum ex ore Præfulis, Regi Angliæ subditi, omnino memorabile est. Tum Arnulphus prosequitur: *Quia vero concordia inter Regem Franciæ, nostrumque, nuper reducta est,**

est, ad paucos dies dilata est promulgatio, Sæcul. XII.
 qua Alexander recipi jubeatur, donec A C. 1160.
 Rex noster Ecclesiam Regni sui consulat,
 & vestro consensu, quod in mente habet,
 confirmet. Non enim Principis prudentiæ
 erat, nec id reverentia Episcopis debita
 permittebat, ut in causa tanti momenti
 vobis inconsultis quidquam statueret.
 Nihilominus hoc in negotio ab origine
 mentem suam satis prodidit, semper Nun-
 cios & literas Alexandri Papæ modesto
 & jucundo vultu dignatus est, sæpe
 professus publice, nunquam futurum ut
 alteri Papæ obediret. Contra vero, cum
 ei Epistola Octaviani redderetur, manu
 sua eam contingere noluit, tanquam rem
 immundam, sed elevato, quod forte humi
 jacebat, ligni fragmento exceptam, tanto
 quo potuit conatu, in altum post tergum
 suum, conspiciente Nuncio, projecit.
 Quæ res omnibus spectatoribus risum ex-
 cussit.

Arnulphus Lexoviensis Cardinalibus ep. 23.
 quoque, qui cum Alexandro Papa erant,
 scribens, significat, quanta solertia usus
 esset, ut Regem Angliæ ad eum reci-
 piendum permoveret. Dicit, se semper p. 38.
 cum Legatis versari, ut juncta opera Ec-
 clesiæ Romanæ commodis providerent.
 Erant vero hi Legati Henricus Pisanus
 & Guilielmus Ticinensis, Cardinales Pres- Matth.
 byteri, quorum pietatem, doctrinam, & Paris. 1160.
 in

Sæcul. XII. in rebus gerendis mansuetudinem Arnul-
 A.C. 1160. plus laudat. Mox subjungit: *Si spe-*
temus illud eorum factum, quod Regem
Franciae tantopere offendit, sine dubio
excusari merentur; nunquam enim eo
adduci potuissent, ut in illam dispensatio-
nem consentirent, nisi necessitas inelu-
etabilis & ingentis boni, inde nascituri,
spes cunctantes impulisset. Ad Concilium
jubente Rege omnes convenerant, ubi de
recipiendo Papa deliberaretur, qua in cau-
sa necdum publice quidquam statutum
fuerat. Legati Rem Ecclesiae in maximo
versari periculo cernebant, quia com-
plures, veritatem palam oppugnare eru-
bescentes, humana prudentia seu magis a-
stutia cauti dicebant; differendum esse
negotium, & potius schismatis eventum
expectandum, quam subeundum pericu-
lum, ne tanti Principes temere quidquam
decernerent. Ecclesiam Romanam sem-
per Regibus oneri fuisse; jam occasione
favente excutiendum esse hoc jugum. Qua-
estionem mature satis per mortem alterius
Papae solvendam esse, & interim Au-
toritatem Episcoporum in quolibet Re-
gno suffecturam. His argumentis Lega-
ti Imperatoris, & duo Cardinales Joa-
nes & Guido ab Octaviano missi, nite-
bantur, ac ob minimam dilationem gran-
de lucrum ad eos rediisset, eo magis, quod
omnibus esset persuasum, ambos Reges A-
 alexan-

alexandro favere. Præterea Rex Franciæ Sæcul. XII. A. C. 1160.
dicebat, sibi Regis Angliæ sententiam placituram esse, & publice affirmaverat, se ab eo, quodcumque elegisset, non dis-
sensurum. Itaque satius erat Regis Angliæ animum concessa dispensatione sibi devincire, quam intempestivo jurgio irritare. Quippe postquam is partibus vestris accessit, simul etiam suffragia Franciæ, Angliæ, Hispaniæ, Hiberniæ, & ultimo loco Norwegiæ vobis conciliavit.

De qua dispensatione hic sermo sit, nec conijcere quidem licet, nisi ad futuras inter Henricum Regis Angliæ filium & Margaretham ex Rege Franciæ genitam, ambos primæ infantæ annos necdum egressos, nuptias concessa. Hæc enim pacta Legati Alexandri Papæ sua auctoritate confirmarunt, nec id sine dispensatione fieri potuit, tum ob ætatem sponsorum impuberum, tum quod Henricus ex Alienora natus esset, longo tempore pro uxore legitima Ludovici habita, ex qua liberos susceperat. Sup. u. 31. Matth. Paris. an. 1160.

Quamvis vero Ludovicus Rex hæc sponsalia cuperet, nimia tamen Legatorum facilitas, qua dispensassent, scandali occasio ei esse potuit (*).

§. XLVII.

(*) Pronius conijcere est, Regem ob Legatorum repugnationem fuisse offensum.